

Jak napsat svůj příběh

Slovo je jako otisk tvého nitra

Na začátku je nápad

Před tebou je nejdůležitější rozhodnutí: **o čem budeš psát?** Použít můžeš svůj vlastní zážitek, příhodu, která se stala někomu jinému, útržek snu, který se ti zdál, nebo cokoli vtipného nebo zajímavého, co jsi někde zahlédl/a či vyslechl/a. Inspirovat tě můžou i titulky v novinách a časopisech. **Tip:** zkus si sepsat co nejvíc nápadů na papír. Vždycky je lepší mít na výběr.

Kdo je hrdina?

Jsi hrdinou příběhu ty sám? Nebo vyprávíš o někom jiném? Jaké má tvůj hrdina vlastnosti? Jak vypadá? Co má a nemá rád? Jak se cítí na začátku a na konci příběhu? To všechno nemusíš popisovat, ale je dobré to promyslet, protože vlastnosti a postoje můžou ovlivňovat chování a rozhodování tvého hrdiny. Někdy má v příběhu protivníka – antihrdinu, který mu působí rozličné problémy, s nímž svádí boj, nebo se dostává do různých konfliktů. Antihrdina může být dobrý zdroj pro zápletku.

Kde se příběh odehrává?

Rozhodni se, kam svůj příběh zasadíš: odehrává se v naší době, v dávné minulosti nebo neznámé budoucnosti? Když už znáš **dobu**, promysli si vhodné **místo**, kde tvůj hrdina svůj příběh prožije. Zapoj fantazii a představ si prostředí; rozhlédni se kolem. Co je pro příběh důležité a můžeš to použít?

Příběh tvoří slova

To určitě není žádná novinka! Jenže: jaká slova volíš, významně ovlivní kvalitu tvého příběhu.

Slovesa – znamenají akci! Snaž se používat širokou škálu sloves (a vyvaruj se častého opakování sloves *byl, měl*).

Přímá řeč – posouvá příběh kupředu, dává mu spád (na rozdíl od dlouhých popisů, který děj zpomaluje). Rozhovoru dvou postav se říká *dialog*. V přímé řeči se neboj používat **hovorové výrazy** (pokud je to v danou chvíli přirozené): *Byl velkej. / To je hustý! / Hráli jsme gamesku.*

Příslovce času – užitečný prostředek, jak se v příběhu posouvat kupředu (nebo se podle potřeby vracet): *zkrátka, následující odpoledne, nejprve, najednou, dlouho předtím, nakonec.*

Zrychlení tempa: Krátké věty nebo fráze zrychlují tempo příběhu a dodávají vzrušení.

Zpomalení tempa: Dlouhé věty, podrobnější popisy charakteristiky nebo pocitů hrdiny.

Příběh má hlavu a patu

Tvému příběhu nesmí chybět ani jedna ze tří základních částí: *začátek, prostředek a konec*.

Začátek zbytečně neprotahuj dlouhým popisem. Můžeš jít rovnou do akce! Klidně začni promluvou postavy: „Hej, to kolo je moje!“ zakřičel Adam. → Tenhle úvod rovnou vtáhne čtenáře do děje! Nebo jinak: hrdina se probudí a hned v první větě zjistí, že se ocitl na neznámém místě. **Prostředek** by měl určitě obsahovat nějakou zápletku. Dějí se různé věci v řetězu propojených událostí. Události ovlivňuje to, jak se chovají postavy – mají nějaké pocity, postoje, musejí se rozhodovat. **Konec** je finále příběhu, přináší uspokojivé uzavření události, vyřešení problému.

Rozplet' zápletku!

Co se stane? S kým se hrdina setkává? Někdo mu pomáhá, nebo naopak škodí? Jak půjdou jednotlivé události za sebou? Jak vyvrcholí? Řeč je o zápletkce. Pokud máš vymyšlenou zápletku, zasazení příběhu do místa a doby a znáš svého hrdinu, můžeš začít svůj příběh skládat dohromady.

Tip: Vyzkoušej časovou osu!

Než začneš psát „naostro“, zkus si utřídit myšlenky na časové ose. Přesvědč se, že ti nechybí začátek, prostředek (zápletkka), ani konec.

Když přijde zásek...

Říká se tomu spisovatelský blok. Máš chuť psát, ale v hlavě je prázdná! Čas od času se to stává všem.

Zkus popustit uzdu fantazii. Představ si svého hrdinu a zamysli se, **co se může přihodit?** Např. udělal nějakou chybu; dostavil se na domluvenou schůzku ve špatný den/čas; připletl se do jakési katastrofy; někoho si spletl; zavolala mu záhadná osoba; objevil se někdo z dávné minulosti, s kým má nevyřízené účty; zakopnul o rozvázanou tkaničku a...; rozbil nějakou cennou věc, a tak dále. Inspirovat se můžeš i novinovými titulky, inzeráty, nebo známým **příslovím** (Co oči nevidí, to srdce nebolí. / Kdo chce, ten si cestu najde. / Lepší pozdě než nikdy.) nebo si **zahraj hru na „nikdy“**: Nikdy nechod do zelených dveří. / Nikdy se nedotýkej červeného tlačítka. (Další příklady si můžeš vymyslet.) Nezapomeň si všechny svoje nápady **zapisovat**, dřív nebo později svůj příběh znova nastartuješ!